

Ale co, aspoň se projel dobrým autákem ten kousek přes hranice, a mohl trochu zavzpomínat.

Co možná obdivuju na tomhle systému je způsob, jak dokážou úplně zmagorit lidi. Nejen nás ve škole a malých městech, ale i ty inteligentní a umělce. To máte jako s těmi hraničními dřevěnými průchody. Na začátku byla krásná myšlenka a nápad: ABECEDA V KRAJINĚ – oznamovaly titulky v novinách, na uměleckých školách a galeriích. Přihlásilo se mnoho známých uměleckých Písmenek, protože každý v tom viděl nový směr, možnost dostat umění do prostoru. Téměř každého to zajímalo. No a myslíte, že to zajímalo i ty podělané úřední Paragrafy? To bych si nevsadil, prostě se vybraly návrhy, které se jim hodily do jejich scénáře s Pravidly. Podraz jak prase.

Prostě ti umělci mají smůlu, jsou utopeni jako nadbytečná kořata. Asi úplně nejhůř na tom jsou psací Písmenka. Nejenže pro ně nejsou vůbec žádné průchody do zahraničí, ale navíc si na ně lidi ukazují stále prstem. Třebas když jdou po náměstí. Prostě mají cejch už za to, že se naučili krásně psát, chápeš to? A navíc to odnesou taky jejich děti. Podle mě to však neodskáčou jen ony, ale my všichni, protože se z těchle nových pravopisných sraček musíme vyhrabat všichni. Teda od osmnácti může zkoušet každý sám, jak jsou ti naši hraničáři ostražití. Do osmnácti máš smůlu, tady jsou průchody jen pro dospělé. Dospělí prostě můžou odjet a malé tu nechají, aby si poradili sami. Kdyby to vážně takhle udělali, tak by to tady vypadalo jak na tom ostrově ve filmu *Pán much a za chvíli* bychom se sežrali navzájem. A zdivočelé kraliky by rozdráply nenasytné interpunkce. Jestli by jim ovšem chutnali. No nic, asi mě teď děsí biologie, píšeme zítra nějaké testy.

S těmi dětmi je to loterie, protože nikdy nevíte, co se vám narodí. Naštěstí to netuší ani ti cestovatelé, co zůstávali v zahraničí. Kdyby se tam rodila jen stejná Písmenka, tak by se toho moc nezmenilo. Jenže ti psací byli chytrí natolik, aby si uvědomili, že nemůžou nikoho diskriminovat jako tady. Děcek se jim rodilo jako kraliků, od všech druhů, a vždycky to zaplnilo celou abecedu. A tak jsme přece jen zůstali zachováni. Někteří bojovníci pomalu ládovali naši abecedu sem zpátky, protože všichni byli už úplně zmagoreni z těch nesmyslných Pravidel. A protože si nevymýšlím, že tady lidi už vůbec nemysleli, tak se jen podívejte, jaké knížky se vyhazovaly do sběrných surovin! No vidíte. Ani děda si je raději nenechával doma a zbavoval se jich.

Na Václavák jsem nedošel. Na Dukle jsem měl být za půlhodinu a tak jsem spěchal. Docela mě to mrzí, že jsem o něco přišel. Prý se tam děly věci. Četl jsem až následující den v novinách, že prý jakési mladé písmenko X se samo dobrovolně vymazalo z naší abecedy. Fakt síla. No doufám, že konečně by mohli Valaši už zabít ty své kralíky a kožky a maso přivést do Prahy, když se tam začínají dít takové věci.

Počítám, že až toto někdo přečte, tak mě stejně brzy pošlou buď do nějakého ústavu anebo se budu muset učit ta jejich Vybraná slova. Raději budu končit, a kdyby se vás někdo ptal, odkud to máte, tak nevíte, jo? Dík. Zdar.

Konec

PS. Na tom Haiti se jednou uvidíme. Jsou tam ty ještěrky žluté nebo jenom zelené?

Daniel Rušar

redakčně kráceno

sluice schleuse courrant presa immissario sluis šluza zsi
sussia ustava водослив sluice schleuse courrant pre
immissario sluis s a zsilip sluss ja ustava водослив
schleuse courrant presa immissario sluis šluza zsilip ja
jaz ustava водослив sluice schleuse courrant presa immiss
rio sluis šluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schle
se courrant presa immissario sluis šluza zsilip sluss ja
ustava водослив sluice schleuse courrant presa immissa
sluis šluza zsilip sluss ja ustava водослив sluice schle
u courrant presa immissario sluis šluza zsilip sluss jaz usta
водослив sluice schleuse courrant presa immissario sl
šluza zsilip sluss jaz ustava водослив sluice schleuse coi
rrant presa immissario sluis šluza zsilip sluss jaz usta

Staroarabské útržky

Napsal mi můj přítel z polské ambasády v Iráku. Když prý teď zvolna usedá písek po velkých pouštních bouřích, objevuje se v prodeji spousta všelijakých uměleckých předmětů. I stará arabská literatura je k dostání a také pouhé její útržky, potrhane časem. A jeden z nich od jakéhosi ANARFA KEMARŠE v mém příteli vzbudil podivné asociace na evropské autory. Tady je text:

„... chce se vám vykřiknout. Měl by tu zazníti takový vý... a více mělo by se pod ním sesypat než několik... Stáří by mělo zavolat takovým výkřikem, který by se zabodl do prsou jako nůž. Po špičkách... choditi kolem stáří, neboť tam, kde je ještě skutečného, krásného života schopné stáří, ... se neustále leží v bolestech; po špičkách chodit a ne... čet řetězy. Stáří klesá a trpí, vstává a trpí. Spikli se proti stáří: zdraví se mrzačí, ranění se neobvazují...“

I mně připadal text podivný. Vzal jsem jej na Šrámkovu Sobotku. Jsou tu literární odborníci na všechny světové autory. Ať posoudí!

Andrij

Blízké setkání sobotkového druhu

Letná zmrznutá cesta

Z hlubin inkoustového přítmi se vynořil vrzot jednoho páru holínek. Hnědý, skvrnitý overal plápolající v bezvětrí na útlé postavě dával tušit něco nekalého.

Zmrzlinařna. Niežeby to bol pouličný predavač zmrzliny, to nie. On ju len mal v ruke. Pevnú. Červeno-bielu. Teda, tú zmrzlinu. Jediná jej zvláštnosť bola, že sa netopila. V reke ani v potoku. A že sa mu neroztápala v ruke. Predstavte si – na pozadí kvitnúcého vĺčieho maku, všade pretriasaných ubohých ruží, jemných nezábudiek a mladého obilia objavil sa muž s bezzubým úsmevom – vlastne krivdím mu. Mal jeden zub. A ležerný postoj. Čo ležerný! Čo postoj! On vlastne stál úplne prirodzene, až prirodne, v súlade so svojim prostredím a spolu s ním budil dojem neurčitého až nepodstatného veku a harmónia. Je neuveriteľné, že v takej jednoduchosti je človek vôbec schopný rozpoznať vyrovnanosť. Veď posúďte sami: vlasy jako vrabčie hniezdo – farby mračného neba – a v hlase pokora farby svätajánskej mušky na tmavých upracovaných dlaniach.

„Pre Boha, odkiaľ máte tú zmrzlinu?“

„Támhle ze stavby,“ procedil starý pán mezi několika již zmíněnými zbývajícími zuby. „Dyt je to z první republiky,“ dodal a zachovalou, mozočnatou rukou prohrábl sněhobílě strniště.

Hned' ako sme si ho ofotili – jako správni chorí turisti – naposledy se na nás detsky bezstarostne usmial a odkračel tam, kam mu svištil červený nápis na bidlem tabulke. Zmrzlina.

Katarína Molčanová, Petr Machan

Písmenka

... některá Písmenka však jen tak obyčejně putují – kdesi na pláži na Haiti si rozvalí svůj pupek, ve stínu se začtou do tezauru, aby hledaly další cesty do krajin, slov, spojení a jazyků, anebo jen tak cucají ze skořápký kokosové mléko, neslušně grgnou a klackem zaplaší ještěřky.

Jako i loď časem vyrazí z přístavu na další plavbu, tak i Písmenka odloží knihu, utřou si pogryndanou bradu od kokosu, jednu ještěřku si strčí do kapsy a zas se vydají na další dobrodružství. . .

To se jim to cestuje! – zavřel jsem knížku i oči a snil. Viděl jsem ten jedinečný bílý písek na Haiti. A kokosový ořech v ruce. Knížku bych samozřejmě nečetl, to ne, mám jich na stole plnou hromadu, učím se na přijímačky na střední. Ale ty ještěřky bych honil, to jo! Jenže u nás by tak maximálně nasypali písek na pole, a ještě by to byl ten obyčejný žlutý písek ze staveb. Potom by nás tam nahnali a každý by se musel povinně opalovat. Na jeřábu by měli rozžhavené obří kolo místo slunce, a kdo by se opalovat nechtěl, tomu by obtiskli kousek z toho rozpáleného železa někam na tělo. Vsadím se, že by ten jeřáb řídil náš ředitel. Je to dost velký magor, a navíc by ho to i bavilo. Každý by musel do sebe cpát místo líkeru kravské mléko, za které bychom si ještě padesátník připlatili. A do trenek bysme si mohli strkat místo ještěrek tak akorát přemnožené králíky, kteří by na poli běhali jako vyšinutí.

Tak nám to ukažte! No pojdte! Zkuste projít a na druhé straně se o vás postarají. Nebojte se! – vybídl starší paní, aby prošla dřevěným průchodem H. Pěkně kecal, protože ta druhá strana byla stále naše strana a ne jejich. Jsem to odsud viděl. Člověk musel ujit ještě nějakých padesát nebo sto metrů a teprve potom ho čekala ta druhá strana. Jenže nejdříve se muselo přejít přes ten bordel, co tam dali – rozsekaná dlouhá souvětí a slova, co se už nepoužívala, nevhodné dějiny a vlastně všechno, co nebylo povoleno. Pěkný humus, jak se to rozkládalo. Čpělo to tak, že by se do toho nepustili ani ti nejotřelejší historici. Sem to navezli, nechali shnit a používali to jako hnojivo proto, aby na hranicích vyrostl hustější les.

Chtěli nám ukázat, jak pracují hraničáři Paragrafů. Navíc, chtěli nás takto nepřímou odradit od cestování. Promyšlené to měli dobře a fungovalo jim to. Taky jsme konečně viděli ty jejich slavné dřevěné průchody. Myslel jsem si, že budou vypadat jinak, ale přece musí sloužit k původnímu účelu než aby je sem lidi chodili obdivovat. Kromě těch písmen H a R tam byly ještě formy pro A, N, I, C a E. Takže kdo se vešel sem do těchto forem, mohl si klidně vycestovat. No, zas v takovém klidu to asi neprobíhalo, záleželo na náladě hraničářů, vzpomněl jsem si na toho mladého ambiciózního pitomce a nebylo mi moc do smíchu.

Průser je, že do ciziny se člověk může dostat jen skrz dřevěné průchody. Jinak jsou všude samé lesy a lítají tam ty vypatlaní hraničáři. Myslí si, že když jsou červení, tak můžou všechno. Na řetězích s sebou vláčí ty své vycvičené interpunkce – malé zabíjáčké svině. Člověka by okamžitě sežraly, jak vztekle štěkají. Nenažranci. Navíc je kolem hranic zvýšená ostraha. Hraničáři neustále řvou a ohánějí se svými Pravidly pravopisu. Samozřejmě toho upraveného vydání, aby to sedlo hlavně jim. Vsadím se, že jim stejně nerozumí. Těm Paragrafům to asi vůbec nevadí, když podle toho dokážou bez problémů kohokoliv odsoudit. A nejmíc Písmenek škrtnou právě tam, na hranicích.

Dříve to bylo jiné. Teda já to nezažil, ale říkal mi to děda. To se mohlo cestovat, jak se chtělo. No, vlastně ne úplně. Nejprve sem mohly Písmenka ze sousedních krajin: z Polska G, R, A, N, I, C, A, z Německa a Rakouska G, R, E, N, Z, E, a ještě pár Rusů. Ti potom začali jezdit masově a ani nečekali na nějaké pozvání. Potom v druhé vlně se zvalo i z Anglie B, O, R, D, E, R, ze Španělska F, R, O, N, T, E, R, A, z Francie F, R, O, N, T, I, E, R, E, a tak dále, až se zaplnila celá abeceda. Ta Písmenka sem přijížděla postupně a dělalo se ještě k tomu opatření. Prostě s každou zemí, která sem poslala Písmenka, se udělala smlouva, a tím se potvrdilo bezplatné a oboustranné cestování. Chápu, že to museli dělat postupně, protože jinak by odsud prchli snad úplně všichni co znám. Nevím, kdo by tu chtěl zůstat. No, možná by tu zůstal B z naší ulice, protože se jen stará o svá čísla a má tu pole. Říká, že čísla jsou jeho koně a ta ho nikdy nezklamou ani se nezmění, na rozdíl od těch Pravidel. A taky by možná nejela naše učitelka s tím ostnatým drátem na krku, protože by ho v cizině nosit nemohla. No možná přeháním, všichni by asi neodjeli, asi nejsou posedlí čtením cestopisů jako já. Jenže co z toho mám, když s těmi novými Pravidly je to úplně jinak, všechny smlouvy byly zrušené a já odsud nikam odjet nemůžu.

Děda si taky občas přál, aby sem už něco přišlo. Prý se musí pár mladých Písmenek vzepřít a praštit do toho. Když o tom mluvil, tak ho to hodně vzalo. Nejdříve tak partyzánsky zařval a vyletěl, ale potom se rychle uklidnil. Ani se mu nedivím, když tam v Praze během jednoho povstání přišel o svého brácha. Asi mu teď moc nepomůže, že se o té události učíme ve škole. Jenže to byla válka, to bylo něco jiného. Tohle jsou Pravidla, a ty jdou fakt stěží prolomit. Naši ani moc nechtějí, aby mi o tom děda vyprávěl. Prý si moc vymýšlí a mohl by mě naočkovat. Asi je jim jedno, když občas v Praze něco protiprávidlově vymyslí a s tím i bojují. Tady na Valašsku je mrtvo. Prostě se fakt staráme jen o ty přemnožené králíky.

Anebo tady lidi mají strach, co by jim řekli sousedi. Jeden M z Branek chtěl asi taky pít ty kokosové likéry nebo něco podobného. Tak dostal nápad, že zkusí prolézt otvorem pro N. Doma si to nacvičoval – dával si tu jednu nohu k tělu, aby nebyla vidět, a narovnával se. Před zrcadlem si cvičil chůzi. Pořád dokola, jak zběsílý. Ale asi tak dva dny před odjezdem na zájezd, který si koupil, aby jednodušeji prošel, si pro něj přišli úřední Paragrafové a Závorcky a někam si ho odvezli. Nejprve se vůbec netušilo, jak se o tom mohli dozvědět, ale později se to svedlo na sousedy. Asi u toho cvičení házel dost příšerné grimasy a občas zařval bolestí, jak to bylo namáhavé, tak se ti zvědavci přišli na něj podívat. A potom ho práskli. Dostal trest podle nových Pravidel. Co se s ním dál stalo, to fakt nevím. Vím jen, že už tam nebydlí. Ale strach ze sousedů tu zůstal pořád. Vsadím se, že v Praze takoví zbabělci nejsou anebo se nebojí víc riskovat. Anebo si raději zavírají okna.

Nevím, jak to s tím uřezaným G dopadlo, ale vím, že takové případy se potom řešily hodně ostře. Nejspíš ho autem vzali zpátky přes hranice, což byl asi ten největší průser. Potom mu ještě přišli místní slovní soud. A tam zase nesmyslně rozhodli nějakou pitomost – jak třeba, že bude muset nosit háček nebo něco podobného. Je to fakt úchylné, protože tím ho oddělali úplně. Nevím, kolik oni znají cizích jazyků, ale co já vím, tak neexistuje žádný jazyk na světě, který má nad Písmenkama takové nesmysly jako ten náš. Možná jen někde na východě, ale to mu nebylo vůbec platné, protože chtěl spíš na druhou stranu. Prostě se mu takto jednoduše vysmáli do obličeje, a to ještě s kamenným výrazem a úředně. Teď chudák C mohl ve vazbě snad jen psát stížnosti na nějakou Ligu diakritiky do zahraničí nebo co. I tak pochybuju, že by tam po něm něco přečetli.